

สานพลัง

ปีที่ ๑๒ | ๑๔๓ | สิงหาคม ๒๕๖๕
www.nationalhealth.or.th

หลอมรวมทุก

Generation

พลังพลั้งของคน

‘รุ่นถัดไป’

สร้างโลกใบใหม่

ด้วยนโยบายสาธารณะ

สานพลังปัญญา สร้างสรรค์นโยบายสาธารณะ

๔ **คุยกับเลขา**
สร้างความเป็น 'ปีกแผ่น' ระหว่างคนรุ่นต่างๆ
กับการ 'ส่งมอบ' ภารกิจให้กับคนรุ่นใหม่

๖ **เรื่องจากปก**
หลอมรวมทุก 'Generation'
ปลุกพลังของคน 'รุ่นถัดไป'
สร้างโลกใบใหม่ด้วยนโยบายสาธารณะ

๑๔ **สัมภาษณ์พิเศษ**
'Next Generation' Voices
ฟังมุมมองของ 'คนรุ่นต่อไป'

---

๒๔ **เกาะติด คสช.**
เกาะติดสมัชชาสุขภาพฯ ครั้งที่ ๑๕-๑๖
กับ '๓ วาระสุขภาพสำคัญ' โอกาสพลิกฟื้นประเทศไทย

๒๖ **เรื่องเล่าในพื้นที่**
พลิกวิกฤติ ฝ่าพลาวัตกรรมการพัฒนา
สู่ภาคใต้ดินแดนแห่งความสุข

๒๘ **แกะรอยโลก**
เพราะเด็กคือพลัง : ประเทศไทย
(ควรจะ) ลงทุนสร้างเด็กอย่างไร

๓๐ **ให้ระบบสุขภาพเล่าเรื่อง**
'Next Gen' กับธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพ
แห่งชาติ ฉบับที่ ๓

๓๒ **Right to Health**
'Next gen' ที่ไม่ได้เป็นแค่ Voter
แต่รู้และเข้าใจถึง 'สิทธิสุขภาพ' มากกว่าที่คิด

๓๔ **นโยบายสร้างได้**
พัฒนาการกระบวนการสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ
สู่สมัชชาฯ ครั้งที่ ๑๕

๓๖ **เล่าให้ลึก**
ฝีปาก ของยอดพลซุ่มยิงหญิงแห่งสหภาพโซเวียต (๒)

๓๘ **คลิปดีที่ต้องดู**
NO MORE WHITE FLAG

สำนักงานคณะกรรมการ

สุขภาพแห่งชาติ (สช.)

ชั้น ๓ อาคารสุขภาพแห่งชาติ

๘๘/๓๙ หมู่ ๔ ถ.ติวานนท์ ๑๔

ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง

จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๒ ๙๐๐๐

แฟกซ์ ๐ ๒๘๓๒ ๙๐๐๑

อีเมล : nationalhealth@nationalhealth.or.th

เว็บไซต์ : www.nationalhealth.or.th

สร้างความเป็น ‘ปึกแผ่น’ ระหว่างคนรุ่นต่างๆ กับการ ‘ส่งมอบ’ ภารกิจ ให้กับคนรุ่นใหม่

สวัสดิ์ศรีรับพี่น้องภาคีเครือข่ายที่รักทุกท่าน ... วันที่ ๑๒ สิงหาคม ที่ผ่านมานั้น นอกจากจะเป็น “วันแม่แห่งชาติ” แล้ว องค์การสหประชาชาติ (UN) ยังได้กำหนดให้วันที่ ๑๒ สิงหาคมของทุกปี เป็น “วันเยาวชนสากล” (International Youth Day) อีกด้วย การรณรงค์ในปีนี้อยู่ภายใต้ธีม “Intergenerational Solidarity: Creating a World for All Ages” หรือวาระ “การสร้างความเป็นปึกแผ่นระหว่างคนรุ่นต่างๆ เพื่อทำให้โลกใบนี้เป็นโลกที่น่าอยู่ของคนทุกกลุ่มวัย” ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสำคัญใน “ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓” และสอดคล้องกับ กรอบประเด็นหลักในงานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕-๑๖ ของปีนี้และปีหน้า

สำหรับ Youth Day ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๐๐ ได้กลายมาเป็นวาระสำคัญระดับโลก เนื่องจากเป็นวันที่เยาวชน-คนรุ่นใหม่ทั่วโลก ต่างร่วมกันแสดงออกถึงพลังที่จะมีส่วนร่วมในการออกแบบอนาคตของตัวเอง ผ่านการรณรงค์ การจัดกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ ตลอดจนการพัฒนานโยบายสาธารณะในประเด็นต่างๆ

พลังของเยาวชน-คนรุ่นใหม่ หรือ “คนรุ่นถัดไป” ที่เข้ามามีส่วนร่วมหรือแสดงออกทางการเมือง จึงมีความหมายมากไปกว่าที่จะถูกมองว่าเป็นเพียง “Voter” ในการเลือกตั้ง หรือเป็นฝ่ายตรงข้ามที่ต้องถูกจับกุมคุมขังทางกายและความคิด

ที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ได้สานพลังทำงานร่วมกับเยาวชน-กลุ่มคนรุ่นใหม่มาโดยตลอด เนื่องจากหนึ่งในภารกิจของ สช. ก็คือการสร้างโอกาส เปิดพื้นที่กลาง เตรียมความพร้อม และส่งมอบภารกิจการพัฒนานโยบายสาธารณะให้กับคนรุ่นใหม่

ในปี ๒๕๖๕-๒๕๖๖ ถือเป็นปี “ขยับครั้งใหญ่” อีกครั้ง หลังจากที สช. ได้ชักชวนเครือข่ายคนรุ่นต่อไป (Next Generation) เข้ามาร่วมกันพัฒนานโยบายสาธารณะ

เพื่อจะนำเข้าสู่การพิจารณาในงานสมัชชาสุขภาพฯ ครั้งที่ ๑๕ ซึ่งขณะนี้ได้ข้อสรุปแล้วว่า “เครือข่าย Next Gen” มีความสำคัญและจะพัฒนานโยบาย “สุขภาพจิตในเด็กและวัยรุ่น” หรือ Mental Health

พี่น้องภาคีเครือข่ายที่รักทุกท่านครับ นอกจากเรื่องพลังคนรุ่นใหม่-คนรุ่นถัดไปแล้ว เมื่อต้นเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา สช. และภาคีองค์กรเครือข่ายยังได้จับกิจกรรมใหญ่อย่างน้อย ๒ กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ (HIA) ในฐานะเครื่องมือตาม พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ช่วยสร้างสมดุลของการพัฒนา คลื่นคล้ายข้อพิพาทในพื้นที่ และสร้างทางเลือกการพัฒนานโยบายสาธารณะของหน่วยงานรัฐ

เริ่มตั้งแต่งานประชุมวิชาการระดับชาติ “การประชุมวิชาการและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ” (HIA Forum) ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๕ ในหัวข้อ “HIA สู่การสร้างสังคมสมานฉันท์และการพัฒนาอย่างยั่งยืน” เมื่อวันที่ ๘-๙ สิงหาคม ณ โรงแรมโสมพะมิตร กรุงเทพฯ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี อนุทิน ชาญวีรกูล เป็นประธานเปิดการประชุม

ท่านรองนายกฯ ย้ำว่า กลไก HIA เป็นเครื่องมือที่หนุนเสริมให้ทุกภาคส่วนเกิดการสนับสนุนและดำเนินการเพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงสิทธิด้านสุขภาพอย่างครอบคลุม ส่วนตัวของสนับสนุนการขับเคลื่อนงาน HIA และเชื่อมั่นว่า จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการรวมพลังสร้างเครือข่ายทางสุขภาพที่มีความสมานฉันท์ เพิ่มพูนคุณภาพชีวิตของประชาชน และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ต่อไป

ถัดมาเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมขับเคลื่อนสิทธิที่เกิดขึ้นทันทีโดยธรรมชาติของคนทุกคนบนโลกใบนี้ สิทธิที่จะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ “สะอาด เป็นมิตร

กับสุขภาพ และยั่งยืน” ซึ่งองค์การสหประชาชาติเพิ่งประกาศรับรองให้เป็น “สิทธิมนุษยชน” เมื่อปลายเดือนตุลาคมที่ผ่านมา โดยสิทธิมนุษยชนใหม่นี้สัมพันธ์โดยตรงกับ “สิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ” ซึ่งเป็นสิทธิของคนไทยทุกคนที่ถูกกำหนดอยู่ในมาตรา ๕ ของ พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนงาน HIA อย่างเป็นเนื้อเดียวกัน

แน่นอนว่า สช. จะทำงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) อย่างจริงจัง โดยเมื่อช่วงต้นเดือนสิงหาคม ผู้บริหารของ สช. และ กสม. ได้หารือเตรียมการขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนดังกล่าวนี้ พร้อมทั้งติดตามความคืบหน้าในการสนับสนุนการจัดงานสมัชชาสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๑ ที่ กสม. จะจัดขึ้นในวันที่ ๑ - ๒ กันยายนนี้ และมี ๕ ประเด็นย่อย ได้แก่ การคุ้มครอง, สถานะบุคคลด้านสัญชาติ, สิทธิในสิ่งแวดล้อม, โควิด-19 กับกลุ่มเปราะบาง, ความหลากหลายทางเพศภาวะ

พร้อมกันนี้ ยังอยู่ระหว่างจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) เกี่ยวกับการขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนในไทยตามสิทธิมนุษยชนใหม่ และสิทธิการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ ตามมาตรา ๕ และการเรียนรู้และพัฒนาบทบาทร่วมกันระหว่าง สช. และ กสม. ในเวทีระหว่างประเทศต่อไป

สุดท้ายนี้ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ประกาศผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปี ๒๕๖๕ โดย สช. ได้ ๙๑.๓๙ คะแนน เพิ่มจากปีที่แล้ว ๐.๖๗ คะแนน อยู่ในระดับ A ขณะที่หน่วยงานรัฐทั้งหมด ๘,๓๐๓ แห่ง คะแนนภาพรวมเฉลี่ยอยู่ที่ ๘๗.๕๗ คะแนน

เรื่องจากปก

หลอมรวมทุก

Generation

ปลุกพลังของคน

'รุ่นถัดไป'

สร้างโลกใบใหม่

ด้วยนโยบาย

สาธารณะ

วัน

วันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี คนไทย
คุ้นเคยกันดีกับ "วันแม่แห่งชาติ" แต่หากนับ
ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๐๐ เป็นต้นมา องค์การ
สหประชาชาติ (UN) กำหนดให้ "๑๒ สิงหาคม
ของทุกปี" เป็น "วันเยาวชนสากล" (International
Youth Day) ด้วย

"Youth Day" จึงกลายเป็นสัญลักษณ์
เป็นโอกาส และเป็น "วัน ว. เวลา น." สำหรับ
เยาวชนทั่วโลก ที่จะร่วมกันขับเคลื่อนประเด็น
ต่างๆ เพื่อออกแบบอนาคตของตัวเอง

โลกต้องการ 'ความเป็นปึกแผ่น' ระหว่างรุ่น

ตั้งแต่ประเด็นสุขภาพ การจ้างงาน ความหิวโหย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การพัฒนาที่ยั่งยืน สุขภาพจิต การมีส่วนร่วม สันติภาพ พื้นที่ปลอดภัย การศึกษา ไปจนถึงระบบอาหาร ฯลฯ เหล่านี้ล้วนเคยเป็นหัวข้อที่เคยถูกรณรงค์ผ่านแคมเปญในวันเยาวชนสากลมาแล้วทั้งสิ้น

ทว่ามากไปกว่านั้น กลับพบ “ปัญหาแห่งยุคสมัย” ที่กำลังเกิดขึ้นและขยายวงกว้างออกไปทุกที นั่นคือ “ช่องว่างระหว่างวัย” หรือระหว่างเจน ไม่ว่าจะด้วยความรู้ที่มีวันหมดอายุ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ ล้วนแต่ทำให้ “คนสองวัย” ห่างไกลออกไปกันเรื่อยๆ

ทำให้ล่าสุด “Intergenerational Solidarity: Creating a World for All Ages” หรือวาระ “การสร้างความเป็นปึกแผ่นระหว่างคนรุ่นต่างๆ เพื่อทำให้โลกใบนี้เป็นโลกที่น่าอยู่ของคนทุกกลุ่มวัย” จึงกลายเป็นหัวข้อแคมเปญล่าสุดที่ถูกสื่อสารผ่าน International Youth Day 2022 ในปีนี้

เป้าหมายสำคัญในหัวข้อดังกล่าว คือการสร้างวัฒนธรรมเกี่ยวกับ “กำแพง” ที่กำลังเป็นอุปสรรคขวางกั้นความเป็นปึกแผ่นระหว่างคนในแต่ละรุ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะของการ “เหยียดอายุ” หรือ “Ageism” ที่จะสร้างผลเสียให้กับสังคมโดยรวม และสามารถก่อเป็นปัญหาที่รุนแรงทั้งในมิติทางสุขภาพ สิทธิมนุษยชน เรื่อยไปจนถึงการพัฒนา ได้โดยที่เราไม่รู้ตัว

ไม่ว่าการถูกมองเป็น “ไดโนเสาร์” ในสายตาคนรุ่นใหม่ หรือการเป็น “เด็กสมัยนี้” ในสายตาของผู้ใหญ่ ภาพของการเหยียดอายุนี้เป็นอคติอีกรูปแบบหนึ่ง ที่ไม่ได้แตกต่างไปจากการเหยียดสีผิว หรือการเหยียดเพศ ซึ่งล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อสังคม กีดกันหรือขัดขวางคนในแต่ละกลุ่มไม่ให้เห็นความสามารถ ได้ใช้ความสามารถ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาได้

“ในวาระวันสำคัญนี้ เราจึงมาจับมือกันก้าวข้ามช่องว่างระหว่างรุ่น ทลายอุปสรรค และทำงานร่วมกันเป็นหนึ่งเดียว เพื่อบรรลุเป้าหมายในการสร้างโลกที่เท่าเทียมกัน ยุติธรรม และครอบคลุมสำหรับทุกคน” อันโตนิโอ กูเตอเรส

เลขาธิการสหประชาชาติ กล่าวไว้อย่างหนักแน่น เนื่องในโอกาสวันเยาวชนสากลปี ๒๕๖๕

เพราะต้องไม่ลืมว่าความเป็นปึกแผ่นของทุกคนนี่เอง คือกุญแจสำคัญที่จะทำให้เราสามารถเดินทางไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะสถานการณ์ที่เราข้ามผ่านโรคระบาดโควิด-19 มาได้ด้วยกัน จำเป็นอย่างยิ่งที่หลังจากนี้ จะต้องร่วมกันลดอุปสรรค ลดช่องว่างทางอายุ แล้วมายกระดับจุดแข็งและองค์ความรู้ของคนทุกรุ่น เพื่อที่จะ “build back better” พื้นฟูโลกใบนี้ให้ดีขึ้นมากกว่าเท่าไปด้วยกัน

จากพลัง 'คนรุ่นใหม่' สู่ 'คนรุ่นถัดไป'

จากโลกสู่ไทย จนถึงขณะนี้มีความพยายาม “ส่งไม้ต่อ” จากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง โดยเฉพาะมิติการมีส่วนร่วมทางการเมือง-การพัฒนา นโยบายสาธารณะของเยาวชน ที่มากไปกว่าเพียงแค่การเป็น “โหวตเตอร์” ในการเลือกตั้งแล้วจบไป

นับตั้งแต่ที่ พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้ ภายใต้เนื้อหาที่สนับสนุนให้ทุกคนบนแผ่นดินไทย มีสิทธิและส่วนร่วมในการสร้างสังคมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ก็ได้เดินทางตามเจตนารมณ์พร้อมระดมให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมอยู่ในกระบวนการนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพอย่างมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง

นอกจากองค์ประกอบของกลไก “สามเหลี่ยม” ที่มีภาครัฐ ภาควิชาการ และภาคประชาสังคมแล้ว บทบาทของกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่ ก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทาง สช. ได้พยายามเพิ่มพื้นที่ ขยายบทบาทให้คนกลุ่มนี้เข้ามามีส่วนในการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย ร่วมแก้ไขปัญหาที่เป็นประเด็นสาธารณะในสังคม

สมเกียรติ พิทักษ์กมลพร ผู้อำนวยการสำนักพัฒนา และขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะระดับชาติ สช. อธิบายว่า การดึงเอาส่วนร่วมของเยาวชนคนรุ่นใหม่ อันที่จริงมีมาตั้งแต่ยุคแรกในการทำงานของ สช. ซึ่งได้มีความพยายามที่จะผลักดันแนวคิด สร้างความรู้ความเข้าใจต่อกระบวนการนโยบายสาธารณะ ให้เข้าสู่ระบบการศึกษา

เพียงแต่ในช่วงแรกนั้นอาจยังไม่ได้รับการตอบรับมากเท่าใดนัก อย่างไรก็ตาม ด้วยกระบวนการนโยบายสาธารณะ กิจกรรมสำคัญที่ สช. มีอยู่ อย่างการจัดเวที “สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ” ซึ่งมีการจัดขึ้นในทุกปี จึงได้มีการนำเอากลุ่มนิสิต นักศึกษา ที่เรียนอยู่ในสายสุขภาพหรือด้านสาธารณสุข ให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการสมัชชาสุขภาพ โดยอาจเข้ามาเป็นอาสาสมัครร่วมปฏิบัติหน้าที่ภายในงาน

“แต่การมีส่วนร่วมก็ทำได้เพียงระดับหนึ่ง เพราะนิสิต นักศึกษากลุ่มนี้อาจเข้ามาร่วมในช่วงสั้นๆ ไม่ได้เรียนรู้กระบวนการทั้งหมด ดังนั้นในช่วงระยะหลังเราจึงอยากพัฒนาตรงนี้ให้มากขึ้นอีก โดยเปิดพื้นที่ให้คนรุ่นใหม่เข้ามาเกี่ยวข้อง เรียนรู้ และมีบทบาทในกระบวนการนโยบายสาธารณะให้มากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงไม่กี่ปีหลัง ที่เรา

เริ่มเห็นช่องว่างระหว่างเจนเนอเรชั่น มีกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่ออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้องมากขึ้น แต่ก็ยังมีพื้นที่ในการแสดงออก สะท้อนความต้องการได้น้อยอยู่” สมเกียรติ อธิบายภาพที่เกิดขึ้น

นั่นจึงทำให้ในกระบวนการสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ นับตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ เป็นต้นมา ได้เกิดจุดเปลี่ยนแปลงหนึ่งที่สำคัญ ในการขยายการมีส่วนร่วมของเครือข่ายเยาวชนคนรุ่นใหม่ ผ่านโครงการ “Young ทำได้” ซึ่งสนับสนุนให้กลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีความสนใจ ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา นโยบายสาธารณะ เข้าร่วมเวทีรับฟังความเห็น และร่วมขับเคลื่อนสังคม (Social Movement) ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายและสร้างสรรค์

กระนั้น แม้กลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้กระบวนการนโยบายสาธารณะ ผ่านการ “จำลอง” รูปแบบของการพัฒนาประเด็นขึ้นมาด้วยตัวของพวกเขาเอง แต่คำถามที่ตามมาคือสิ่งที่พวกเขานำเสนอขึ้นมาจะนำไปสู่จุดไหน แล้วจะสามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างไรต่อ?

เมื่อมาถึงคราวของการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ในปี ๒๕๖๕-๒๕๖๖ ซึ่งมีประเด็นหลัก (Theme) คือ “ความเป็นธรรมด้านสุขภาพ โอกาสและความหวังอนาคตประเทศไทย” ความท้าทายใหม่ของกิจกรรมนี้จึงเป็นการ

เปิดกว้าง ขยายการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและทุกกลุ่มคนในสังคมให้กว้างขวางกว่าเดิม โดยเฉพาะกลุ่มคนรุ่นใหม่ (Next Generation) ที่จะเข้ามาเป็นผู้ร่วมสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

“ไม่เพียงแต่สมัชชาสุขภาพแห่งชาติเท่านั้น แต่เราจะมีเครื่องมือ มีกิจกรรมอื่นๆ ที่จะส่งเสริมแนวคิดเรื่องของกระบวนการนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วม ให้กลายเป็นแนวคิดหลักของประเทศและถูกนำไปปรับใช้ โดยเฉพาะในระบบการศึกษาที่ล่าสุด สช. ได้ร่วมมือกับ ม.มหิดล พัฒนาหลักสูตรออนไลน์ ที่จะสร้างการเรียนรู้เรื่องเหล่านี้ และเตรียมขยายไปสู่ที่อื่นๆ ต่อไป” ผอ.สำนักพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะระดับชาติ สช. ทิ้งท้าย

'Next Gen' เอาจริง! ปัญหา 'Mental Health'

สำหรับความหมายของ **เครือข่ายคนรุ่นต่อไป (Next Generation)** คือ กลุ่ม/องค์กรของนักศึกษา และกลุ่มคนวัยทำงาน ไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ที่มีความสนใจหรือมีแนวคิดใหม่ๆ ในประเด็นสุขภาพจิตที่กว้าง รวมถึงสนใจเรื่องการพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม เป็นกลุ่มคนที่ต้องการมีประสบการณ์ทำงานร่วมกับคนหลายช่วงวัย และหลายภาคส่วนในสังคม ผ่านกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

สาเหตุที่ไม่ได้ใช้คำว่า “คนรุ่นใหม่” เนื่องจากหลายเวทีที่มีถกเถียงกันว่า ใครคือคนรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ หรือในกรณีที่เป็นผู้ใหญ่แล้วแต่มีแนวคิดใหม่ๆ สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับคนอายุน้อยกว่าอย่างเคารพซึ่งกันและกัน รวมทั้งมีสิทธิเท่าเทียมกัน สามารถแลกเปลี่ยนแนวคิดและประสบการณ์ร่วมกันได้ ก็อาจหมายรวมถึงคนรุ่นใหม่ได้เช่นกัน

ในกระบวนการสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕ และ ๑๖ นี้ เครือข่ายคนรุ่นต่อไปจะได้เข้ามาร่วมพัฒนาข้อเสนอนโยบายสาธารณะ โดยกำหนด “ประเด็นปัญหาร่วม” ที่ต้องการผลักดันให้เป็นวาระแห่งชาติ และสอดคล้องกับ Theme “ความเป็นธรรมด้านสุขภาพฯ” ซึ่ง สช. จะเป็นพี่เลี้ยงในการจัดกระบวนการ และเชื่อมประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนั้นๆ เข้ามาร่วมพัฒนาข้อเสนอนโยบายสาธารณะ จนได้เป็นระเบียบวาระสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ที่เกิดขึ้นจากเครือข่ายคนรุ่นต่อไป

ทั้งนี้ จากการดำเนินกิจกรรมที่เริ่มขึ้นตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๖๕ เป็นต้นมา กระบวนการเวิร์คช็อปครั้งล่าสุดของเครือข่ายคนรุ่นต่อไป ในวันที่ ๗ ส.ค. ๒๕๖๕ เรื่องของ “สุขภาพจิตในเด็กและวัยรุ่น” หรือ “Mental Health” ได้กลายเป็นประเด็นปัญหาร่วมที่ถูกคัดเลือกขึ้นมาเพื่อที่จะพัฒนาเข้าสู่ระเบียบวาระสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

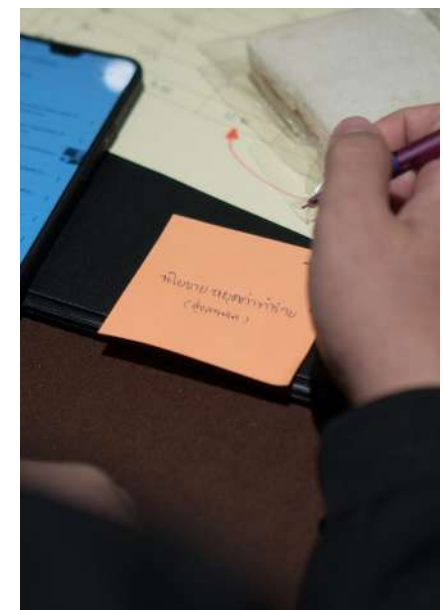
นั่นก็เพราะกลุ่มคนรุ่นต่อไปกำลังมองเห็นว่าบรรยากาศของสภาพสังคมหรือสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน อันเต็มไปด้วยความเครียด การแข่งขัน การทำร้ายซึ่งกันและกันไม่อาจจะด้วยทางกายหรือวาจา ล้วนกำลังบั่นทอนสุขภาพจิตของคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเด็กและเยาวชนที่กำลังถูกสะท้อนผ่านตัวเลขของสถานการณ์โรคซึมเศร้า

ปัญหาการฆ่าตัวตาย ที่ค่อยๆ สูงขึ้นในทุกขณะ และจำเป็นต้องได้รับการป้องกันแก้ไขเป็นเรื่องเร่งด่วน

ดร.สัตยุชัย สุตพิณธวัชกร คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นผู้นำในกระบวนการเวิร์คช็อป เล่าว่า นอกจากเรื่องของ Mental Health แล้ว ยังมีประเด็นอื่นๆ ที่เครือข่ายคนรุ่นต่อไปหยิบยกขึ้นมาเป็นเรื่องที่ต้องการขับเคลื่อน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาของบุหรี่ไฟฟ้า สิทธิด้านสุขภาพของนักศึกษา สื่อเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ พื้นที่การมีส่วนร่วมของเยาวชน ไปจนถึงการพัฒนาอาชีพและรายได้ของคนทำงานภาคประชาสังคมรุ่นใหม่

“ประเด็นเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีความน่าสนใจและมีความสำคัญ ซึ่งบางเรื่องเครือข่ายคนรุ่นต่อไปเขาก็ได้มีการขับเคลื่อนกันอยู่แล้ว แต่อาจยังไม่ได้ประสานความร่วมมือกับกลุ่มองค์กร ภาคีเครือข่ายอื่นๆ ฉะนั้นเราก็จะสนับสนุน เพิ่มขีดความสามารถ พัฒนาศักยภาพเรื่องเหล่านี้ ให้เขาได้มีประสบการณ์และความเป็นมืออาชีพ

เป็นพลังที่จะมาร่วมในการขับเคลื่อนประเทศชาติและสังคมส่วนรวม เดินหน้าควบคู่กันไปได้ทันทีโดยที่อาจไม่ต้องรอเข้าสู่เวทีสมัชชาสุขภาพฯ” ดร.สัตยุชัย ให้หลักการ

NEXT GENERATION RATION

ศุภิสรา โขจิตบวรชัย (เอิน) / 21
สมาคมนิสิตนักศึกษาแพทยนานาชาติ
แห่งประเทศไทย (IFMSA-Thailand)

ความคิดเห็นของ
ทุกคนนั้นมีความหมาย
ไม่ว่าจะเป็นด้านดีเพื่อ
ผลักดัน หรือการตี
เพื่อก่อ เด็กและเยาวชน
ก็เช่นกัน ความคิดเห็น
ของพวกเขาก็มีความ
สำคัญที่เราทุกคน
ไม่ควรมองข้าม
**ยิ่งเรามีแนวความคิด
ที่แตกต่าง ยิ่งเป็นสิ่ง
ที่ดีที่เราควรเอามาคิด
ให้เห็นอีกมุมหนึ่ง**
การเปิดโอกาสให้ทุกคน
ได้มีส่วนร่วม ไม่ว่าจะวิธี
ไหนสามารถสร้าง
การเปลี่ยนแปลง
ได้ทั้งสิ้น

ประเด็นสุขภาพที่ให้ความสำคัญ:
สุขภาพจิต (Mental Health)

Voice

ฟังมุมมอง
ของ
'คนรุ่นต่อไป'

quote
NEXT
GENERA-
TION

จากสนามการเรียน มาสู่ส่วนร่วมทางการเมือง จากเวที
นำเสนอในห้องสี่เหลี่ยม มาสู่เวทีเรียกร้องบนท้องถนนปฏิเสธ
ไม่ได้ว่าพลังของเยาวชน-คนรุ่นใหม่ หรือ "คนรุ่นต่อไป" ในวันนี้
ได้ขยายการมีส่วนร่วมที่มากขึ้น และไกลเกินกว่าที่จะถูกมอง
ว่าเป็นเพียง "Voter" ในการเลือกตั้งเท่านั้น

ไม่ว่าพื้นที่การมีส่วนร่วมจากหน่วยงาน องค์กรต่างๆหรือ
การรวมกลุ่มระดมเครือข่ายของคนวัยเดียวกันเอง บัณฑิตทั้งหมด
ล้วนส่งเสริมให้พลังของคนกลุ่มนี้ ได้ค่อยๆเบ่งบาน และก้าว
เข้ามามีบทบาทกับการขับเคลื่อนทางสังคม เรื่องในเชิงนโยบาย
ที่มากขึ้นไปเป็นลำดับ

ที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)
ก็ได้เป็นอีกหนึ่งพื้นที่กลาง สถานพลังการทำงานร่วมกับเยาวชน-
กลุ่มคนรุ่นใหม่มาโดยตลอด เนื่องจากหนึ่งในภารกิจของ สช.
ก็คือการสร้างโอกาส เตรียมความพร้อม และส่งเสริมภารกิจ
พัฒนานโยบายสาธารณะให้กับ "คนรุ่นต่อไป"

แล้ว "คนรุ่นต่อไป" ทั้งที่อยู่ในกลุ่มวัยนักศึกษา และกลุ่ม
คนวัยทำงานเหล่านี้ มีความคิดเห็น มีมุมมองต่อการขับเคลื่อน
ประเด็นสาธารณะต่างๆ อย่างไร ลองมาฟังเสียงจากตัวแทน
บางส่วนของพวกเขาเหล่านี้ไปพร้อมกัน

'Next Generation'
Voices
ฟังมุมมองของ
'คนรุ่นต่อไป'

จรัชฎา วัลย์ (เบญ) / 27
Youth In Charge

เด็ก เยาวชน
คนรุ่นต่อไปสามารถ
เข้ามามีส่วนร่วมหรือ
มีบทบาทในการทำงาน
ผ่านการเปิดรับความคิด
เห็นของหน่วยงานต่างๆ
อย่างทั่วถึง เพื่อกระตุ้น
การรับรู้ในวงกว้าง
ว่า**เราสามารถ
นำความคิดเห็นใน
ประเด็นนั้นๆ มา
แลกเปลี่ยนได้โดยตรง
กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**
เพราะสิ่งสำคัญในการ
ขับเคลื่อนประเด็นใดๆ
ก็ตาม ก็คือ
ความร่วมมือจากทุก
ภาคส่วน ทั้งคน
ที่เกี่ยวข้องทางตรง
และทางอ้อม

ประเด็นสุขภาพที่ให้ความสำคัญ:
สุขภาพจิต (Mental Health)

quote NEXT GENERA- TION

มุกอรบุษย์ หวานคำ (มุก) / 19
สมาพันธ์นิสิตนักศึกษาสาธารณสุข
ศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพแห่ง
ประเทศไทย (สนสท.)

เยาวชนสามารถมีส่วนร่วม
ได้จากการขับเคลื่อนผ่าน
ภาคีเครือข่ายของตนเอง
อาจจะเริ่มจากนิสิต
นักศึกษา หรือเยาวชนทั่วไป
นำความรู้ของตนเอง
ไปเผยแพร่ต่อสถาบันหรือ
ชุมชนบ้านเกิดของตนเอง
รวมถึงสามารถออกมา
แสดงความคิดเห็นกับ
ประเด็นต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับ
สังคมประเทศของตนเองได้
**โดยไม่ถูกมองว่าเป็น
เพียงเยาวชน หรือเป็น
เพียง "เด็ก" ที่ยังอ่อน
ประสบการณ์**

ประเด็นสุขภาพที่ให้ความสำคัญ: โรคมะเร็ง

การมีส่วนร่วมกระบวนการทางการเมือง รวมถึงการจับคู่คือนโยบายสาธารณะในกลุ่มเด็กและเยาวชน หรือคนรุ่นใหม่ **สามารถทำได้ผ่านระบบการศึกษา** เปิดโอกาสให้เด็กในช่วงประถม ไปจนถึงอุดมศึกษาหรืออื่นๆ สามารถตกประเด็นปัญหาต่างๆ ผ่านการเรียนในรายวิชาสังคมศึกษาหน้าที่พลเมือง หรือวิชาเสรีที่เปิดให้กลุ่มนี้ได้แสดงความคิดเห็น เพราะเขามักจะสะท้อนปัญหาเหล่านี้ได้อย่างสร้างสรรค์ และตรงไปตรงมา

ประเด็นสูงภาพที่ให้ความสำคัญ:
สุขภาพจิตในกลุ่ม
เพศทางเลื้อก (LGBTQIA+)

รณทัต ทิศภาคย์ (การ์พิวัล) / 23

สมาพันธ์นิสิตนักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์และ
วิทยาศาสตร์สุขภาพแห่งประเทศไทย (สนสท.)

ปัจจัยที่จะทำให้อนโยบายที่เกิดจากเสียงเด็ก เยาวชน และเครือข่าย Next Generation สำเร็จ คือ การที่ผู้ใหญ่รับฟังเสียงและเชื่อมั่นในศักยภาพของคนรุ่นใหม่จริงๆ **มองว่าเราคือปัจจุบันของประเทศ ไม่ใช่อนาคตของประเทศ** หนุนเสริมแทนการชี้นำ (Ecosystem, not Ego system) ปฏิบัติต่อเราอย่างเท่าเทียม (Same Level) เหมือนที่สหภาพยุโรปทำสำเร็จไปในบางประเทศแล้ว

ประเด็นสูงภาพที่ให้ความสำคัญ:
สุขภาพจิต (Mental Health)

รณศ ศิริบุญมาศ (เอต้า) / 29

สมาคมคนรุ่นใหม่กับนวัตกรรมทางสังคม (SYSI)

การเข้าร่วมองค์กรเยาวชนที่รวมพลังกันเพื่อผลักดันรวมเสียงเล็กๆ มาขยายให้ใหญ่ยิ่งขึ้น ก็เป็นทางหนึ่งในอีกหลายพันทางที่สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงได้ อีกอย่างการที่ทุกคน**แค่เข้าถึงข้อมูล**ที่ถูกต้องในทางการเมืองก็**นับว่าเป็นส่วนช่วยในการเปลี่ยนแปลงได้แล้ว** เพราะทุกคนจะมีความรู้ ตื่นตัว และท้ายที่สุดก็จะชวนววยรวมพลังกันเพื่อเปลี่ยนแปลงทางสังคม

ประเด็นสูงภาพที่ให้ความสำคัญ:
สุขภาพจิต (Mental Health)

เอกณัย สมานุหัตต์ (แอกน) / 21

สมาคมนิสิตนักศึกษาแพทยนานาชาติแห่งประเทศไทย (IFMSA-Thailand)

○●
quote
NEXT
GEN-
ERA-
TION

ทักษิณ บำรุงไทย (ต้นกล้า) / 30
เครือข่ายสร้างเสริมสุขภาพเยาวชน (ขสย.)

การเป็นกระจกสะท้อน คือ
หนึ่งในวิธีการมีส่วนร่วมง่ายๆ
ของเด็ก เยาวชน หรือ
คนรุ่นต่อไป เพราะในเมื่อเรา
ไม่ได้เป็นผู้มีอำนาจโดยตรง
แต่เราก็สามารถเป็นกระจก
ทำหน้าที่สะท้อนการทำงาน
หรือสิ่งที่ควรทำให้กับผู้มีอำนาจ
โดยตรงเหล่านั้นได้ ซึ่งใน
ยุคปัจจุบัน ไม่ว่าคุณจะอยู่ที่ไหน
คุณก็สามารถเป็นกระจก
สะท้อนได้ ไม่เชื่อลองยกมือถือ
ของคุณขึ้นมาดูสิ

ประเด็นสุขภาพที่ให้ความสำคัญ:
ความไม่เท่าเทียมในระบบสาธารณสุข

วรินทร์ฤกษ์ iewพันธ์ (อัน) / 21
องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เด็ก เยาวชน และคนทุกรุ่นนั้น
ควรจะได้เป็นส่วนหนึ่งในการ
กระบวนการทางการเมือง
เพื่อขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
เพราะคนแต่ละรุ่น แต่ละช่วงวัย
ก็จะมีสังคมแวดล้อม และ
Perspective ต่อสิ่งต่างๆ ในสังคม
ต่างกันไป การที่เราให้โอกาส
คนทุกรุ่นในการขับเคลื่อนนโยบาย
ก็จะทำให้เราได้รับมุมมองปัญหา
และการแก้ไขที่แตกต่างกันได้
เพื่อให้ได้สังคมไทยได้เป็นสังคม
ที่ดีขึ้นสำหรับทุกคน

ประเด็นสุขภาพที่ให้ความสำคัญ:
สุขภาพจิต (Mental Health)

ศุภิสรา พรหมพิลา (มาวารี) / 20
สมาคมนิสิตนักศึกษาแพทยนานาชาติ
แห่งประเทศไทย (IFMSA-Thailand)

เด็ก เยาวชน คนรุ่นใหม่ สามารถมีส่วนร่วมแสดงจุดยืนทางการเมือง
ได้ ทั้งการเข้าสู่ระบบกลไกรัฐสภา การทำแคมเปญออนไลน์ หรือ
การสร้างแนวร่วมในการเรียกร้องความต้องการต่อรัฐได้โดยตรง
(New Social Movement) ซึ่งการเปิดพื้นที่ให้ได้แสดงความคิดเห็น
ยังเป็นสิ่งที่สำคัญ และต้องการความร่วมมือจากผู้ใหญ่ที่ต้อง
เปิดโอกาสให้เกิดขึ้นจริง **โดยไม่ได้จำกัดความเพียงพื้นที่ทางกายภาพ
เท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงพื้นที่แห่งความคิดด้วย**

ประเด็นสุขภาพที่ให้ความสำคัญ: สุขภาพจิต (Mental Health)

“เด็กและเยาวชน” คือทุกเรื่อง และทุกส่วนของสังคม และวันนี้ หากสังคมนิยามเขาเหล่านั้นว่าเป็น “คนรุ่นต่อไป” การแก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคมที่ดีและตรงเป้าหมายที่สุด ก็คือการเปิดพื้นที่แห่งโอกาสในทุกมิติ ให้เขามีสิทธิ์ มีเสียงในการกำหนดความเป็นไปของสังคมในอนาคต เพราะ **“ถ้าคนรุ่นต่อไป คืออนาคต”** กลไกต่างๆ ของสังคมก็ต้องเปิดพื้นที่ให้อนาคตเหล่านั้น ได้มีส่วนร่วมในการจัดเจียนอนาคตของตัวเองให้มากที่สุดด้วย

ประเด็นสุขภาพ ที่ให้ความสำคัญ: การสร้างสภาวะแวดล้อมที่ดีให้เด็กและเยาวชน

อับดุลปาตะ ยูโซะ (ปาตะ) / 31

สมาคมเยาวชนพัฒนาบ้านเกิด (PPS) 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

จากการทำงานในองค์กรเยาวชน ทำให้รู้สึกว่ายังมีเยาวชนบางส่วนที่ความคิดเห็นของพวกเขายังไม่ได้รับการมองเห็น และไม่ได้ถูกผลักดันให้เกิดขึ้นในสังคม **สิ่งที่รัฐและองค์กรเยาวชนที่มีสิทธิ์ มีเสียงสามารถผลักดันในส่วนนี้ได้คือการสร้าง tract** ที่ทำให้เยาวชนเหล่านี้สามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมือง ผลักดันให้ความคิดเห็นของเยาวชนได้รับการยอมรับจากหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ประเด็นสุขภาพที่ให้ความสำคัญ: ระบบรองรับสังคมสูงวัย

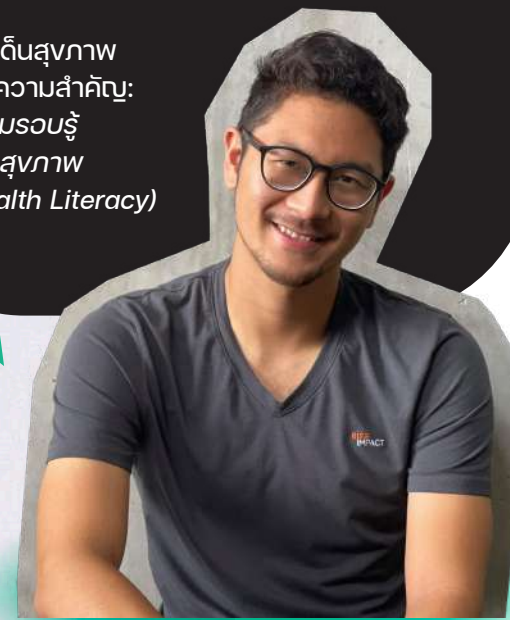
บุญสิทธิ์ งามวีโรจน์เจริญ (บุญ) / 22

สมาคมนิสิตนักศึกษาแพทยนานาชาติแห่งประเทศไทย (IFMSA-Thailand)

quote
NEXT
GEN-
ERA-
TION

ปัจจุบันมีเวทีที่เปิดกว้างให้เด็ก เยาวชน คนรุ่นใหม่สามารถส่งเสียงเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้ในหลายช่องทาง ทั้งในรูปแบบของการใช้สื่อออนไลน์ การรวมกลุ่มต่างๆ โดยมีกลไกที่พร้อมเปิดรับฟังเสียงของทุกคนอย่างเปิดกว้าง ทั้งในรูปแบบของสมาชิกสภาสูงภาพที่ สช. ทำหรือกลไกอื่นๆ ที่ภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคส่วนอื่นๆ ซึ่งในปัจจุบันต่างให้ความสำคัญกับความคิดเห็นคนรุ่นต่อไปมากขึ้น

ประเด็นสุขภาพ ที่ให้ความสำคัญ: ความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy)

ณภัทร พุ่มศิริ (ณภัท) / 27

The Young Vision

เกาะติดสมัชชาสุขภาพฯ ครั้งที่ ๑๕-๑๖ กับ ‘๓ วาระสุขภาพสำคัญ’ โอกาสพลิกฟื้นประเทศไทย

การประชุมคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (คสช.) เมื่อวันที่ ๑๑ ก.ค. ๒๕๖๕ ซึ่งมี **ดร.สาธิต ปิตุเตชะ** รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) ในฐานะรองประธาน คสช. เป็นประธาน ได้รับทราบความคืบหน้าการจัดงานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕ ประจำปี ๒๕๖๕

ความคืบหน้าดังกล่าว เป็นไปตามที่ **นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ** ประธานคณะกรรมการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ (คจ.สช.) ครั้งที่ ๑๕-๑๖ ได้รายงาน ซึ่งขณะนี้มีการกำหนดประเด็นได้แล้ว ๓ ประเด็น

ประกอบด้วย ๑. **การขับเคลื่อนแพลตฟอร์มเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลสถิติการออกกำลังกาย และการเล่นกีฬาของประชาชน**

การรวบรวมข้อมูลการออกกำลังกายของคนในประเทศ เพื่อจัดทำมาเป็น Big Data ใหญ่ระดับประเทศนั้น นอกจากจะทำให้รู้ว่าพฤติกรรมออกกำลังกายของประชาชนเป็นอย่างไรแล้ว ยังอาจจะนำไปพัฒนาต่อยอดเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้ และที่สำคัญประชาชนเศรษฐกิจฐานรากต้องได้รับการพัฒนาด้วย

๒. **การขจัดความยากจนตามโมเดล BCG การยกระดับเศรษฐกิจครัวเรือน**

การแก้ไขปัญหาความยากจน ภายใต้แนวคิดโมเดลเศรษฐกิจใหม่ที่เรารู้จักกันว่า BCG คือเศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจชีวภาพ และเศรษฐกิจสีเขียว ซึ่งก็ต้องมาดูกันว่า จะสามารถทำงานแก่นแบบที่เรียกว่า “มุ่งเป้าไปสู่ในระดับครัวเรือน” ได้มากแค่ไหน แล้วประชาชนจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำให้นโยบายนี้ประสบความสำเร็จ แล้วมีความเป็นไปได้จริงได้อย่างไร

๓. **หลักประกันรายได้พื้นฐานถ้วนหน้า หรือนำนาถถ้วนหน้า**

เรื่องระบบบำนาญไม่ใช่เพียงระบบบำนาญของข้าราชการเท่านั้น แต่ยิ่งรวมไปถึงบำนาญของผู้ใช้แรงงาน บำนาญของแรงงานนอกระบบ คำถามคือประเทศไทยจะเป็นสังคมสวัสดิการได้หรือไม่ โดยเฉพาะเมื่อประเทศเรากำลังจะเข้าสู่สังคมสูงวัย จะทำอย่างไรให้เกิดความสมดุลและไม่เป็นภาระกับระบบสุขภาพมากมายนัก

“แม้เรามี ๓ ประเด็น แต่เราก็กังเปิดรับประเด็นใหม่ๆ อยู่ เช่น มีข้อเสนอเรื่องท่องเที่ยวชุมชน เพื่อจะเป็นส่วนสำคัญในการพลิกฟื้นเศรษฐกิจของประเทศ อาจเป็นประเด็นใหม่ ประเด็นเหล่านี้ก็จะเข้าสู่การพิจารณาเป็นระเบียบวาระที่จะเข้าสู่สมัชชาสุขภาพฯ เดือนธันวาคม ได้หรือไม่ ต้องดูอีกที” นายชาญเชาวน์ ระบุ

สำหรับงานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕-๑๖ ซึ่งจะจัดในช่วงปลายปีนี้ และปี ๒๕๖๕ อยู่ภายใต้ประเด็นหลัก (ธีม) **ความเป็นธรรมด้านสุขภาพ โอกาสและความหวังอนาคตประเทศไทย**

นพ.ประธีป ธนกิจเจริญ เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ อธิบายว่า เนื้อหาของธีมนำมาจัดสมัชชาสุขภาพฯ คือการมุ่งไปสู่การสร้างความเป็นธรรม และใช้เรื่องสุขภาพเป็นโอกาสในการพลิกฟื้นประเทศไทย เพื่อสร้างความเท่าเทียม

มากกว่านั้นงานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕-๑๖ จะเน้นเรื่องของกระบวนการการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ไม่ได้มีเฉพาะวันงานสมัชชาสุขภาพฯ แต่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และดึงเอาหน่วยงานราชการ เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น และให้ความสำคัญมากๆ กับคนรุ่นใหม่ หรือคนที่เป็นอนาคตของประเทศ ให้เข้ามามีส่วนในการพัฒนานโยบายหรือขับเคลื่อนเรื่องในอนาคตของตัวเอง

พลิกวิกฤติ ฝ่าพลวัตการพัฒนาศูภาคใต้ดินแดนแห่งความสุข

ท่ามกลางกระแสเชื้อไวรัสโควิด - 19 กลายพันธุ์เป็นสายพันธุ์ย่อยโอมิครอน BA.4/ BA.5 จะยังคงรุนแรง แต่การดำรงชีวิตของผู้คนก็ยังคงต้องดำเนินต่อไป กว่าสองปีที่พี่น้องภาคใต้เครือข่ายภาคใต้ได้กลับมารวมตัวกันอีกครั้งในการประชุม “เสริมงาน สามใจ เครือข่ายสมัชชาสุขภาพระดับภาค (ภาคใต้)” เมื่อวันที่ ๒๘-๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ ณ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีผู้เข้าร่วมกว่า ๗๐ ท่าน ประกอบด้วยทีมภาคใต้ สำนักขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะระดับพื้นที่ ผู้แทนสมัชชาสุขภาพจังหวัดทั้ง ๑๔ จังหวัด และภาคีเครือข่ายอื่นๆ ในพื้นที่เข้าร่วม ได้แก่ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (ภาคใต้), มูลนิธิชุมชนไท, สมาคมประชาสังคมชุมพร, เครือข่ายปกป้องดิน น้ำ ป่า นครศรีฯ-พัทลุง, มูลนิธิภาคใต้สีเขียว, ประธาน กขป. เขต ๑๑ และ เขต ๑๒

ในงานมีการเสวนา “พลิกวิกฤติ ฝ่าพลวัตการพัฒนาศูภาคใต้ดินแดนแห่งความสุข: ภายใต้สถานการณ์จุดแข็ง โอกาส ความท้าทาย และภัยคุกคามพื้นที่” ผู้เข้าร่วมเสวนา ได้แก่ นพ.สุภัทร ฮาสุวรรณกิจ ประธานมูลนิธิภาคใต้สีเขียว นายธนาภณ เมืองเฉลิม สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (ภาคใต้) นายไมตรี จงไกรจักร์ ผู้จัดการมูลนิธิชุมชนไท นายทวีวัตร เครือสาย นายกสมาคมประชาสังคมชุมพร แพทย์หญิงอุทุมพร กำภู ณ อยุธยา ประธาน กขป. เขต ๑๑ นายแพทย์สุวัฒน์ วิริยพงษ์สุกิจ ประธาน กขป. เขต ๑๒ และ นายจารึก ไชยรักษ์ ผู้อำนวยการสำนักขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะระดับพื้นที่ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

วงเสวนาเห็นพ้องต้องกันว่าแม้จะต้องเผชิญวิกฤติปัญหาภัยคุกคามต่างๆ มากมาย แต่การจะก้าวไปสู่ภาพฝันภาคใต้ดินแดนแห่งความสุขนั้นไม่ยากเกินความสามารถทั้งนี้การดำเนินการต้องสร้างนโยบายสาธารณะที่มีการขับเคลื่อนอย่างจริงจัง มากกว่าการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายทั้งในระดับตำบล จังหวัด ภูมิภาค และระดับชาติ โดยในระดับภูมิภาค ภาคใต้ ใน ๗ ประเด็นสำคัญ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ความมั่นคงทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นที่ ๒ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน

ประเด็นที่ ๓ ความมั่นคงทางทางอาหารและพันธุกรรมพืช

ประเด็นที่ ๔ ความมั่นคงทางสังคมและคุณภาพชีวิต

ประเด็นที่ ๕ ความมั่นคงทางสุขภาพ

ประเด็นที่ ๖ ความมั่นคงในมนุษย์

ประเด็นที่ ๗ ความมั่นคงทางการศึกษา/เทคโนโลยีและการสื่อสาร

สิ่งที่ต้องดำเนินการรองรับคือ “การสร้างพื้นที่กลาง” เพื่อให้เป็นพื้นที่ที่ หน่วยงานองค์กรต่างๆ รวมทั้งภาคประชาชนได้มาร่วมถักทอ และกำหนดภาพฝัน อีกทั้งต้องมีการแชร์ทรัพยากรร่วมกัน และการจัดทำแผนที่ทางเดิน นำไปสู่ “การพัฒนาภาคใต้แห่งความสุข”

ในพื้นที่ภาคใต้ พี่น้องภาคีเครือข่ายสมัชชาสุขภาพจังหวัดและกลไกเขตสุขภาพเพื่อประชาชน เขตพื้นที่ ๑๑ และเขตพื้นที่ ๑๒ ได้ร่วมจับมือเดินหน้าสร้าง “ภาคใต้แห่งความสุข” โดยการขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสาธารณะที่สำคัญ ๒๘

ประเด็น ซึ่งสอดคล้อง และร่วมผลักดัน เป็นวาระระดับภาค “งานสร้างสุขภาพภาคใต้” ใน ๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ความมั่นคงทางสุขภาพ (๒) ความมั่นคงทางอาหาร (๓) ความมั่นคงทางมนุษย์ และ (๔) ความมั่นคงทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดยภาคีเครือข่ายได้นำเครื่องมือตาม พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ไปเชื่อมโยงการทำงานในพื้นที่ซึ่ง

สามารถเชื่อมประสานตั้งแต่ระดับตำบล ระดับจังหวัดโดยใช้ ธรรมนูญสุขภาพในการขับเคลื่อนในพื้นที่ร่วมกับกลไกสมัชชาสุขภาพจังหวัด และระดับเขตมีกลไก กขป. ร่วมเป็นกำลังใจให้พี่น้องภาคีเครือข่ายภาคใต้เดินทางไปสู่ “ภาคใต้ดินแดนแห่งความสุข” ด้วยนะคะ

“หัวใจของนโยบายสาธารณะคือลงมือทำ การเคลื่อนไหวนโยบายให้สำเร็จ เคล็ดลับสำคัญคือ หน้าต่างแห่งโอกาสเปิด windows of opportunity หน้าต่างทางการเมือง หน้าต่างทางนโยบายเปิด ถ้าหน้าต่างมันเข้ม เราก็ต้องใช้พลังของเรามีไปจางให้หน้าต่างเปิดกว้างให้หลักคิดหรือนโยบายของเราเข้าไป ... เราต้องกะจังหวะให้ดีๆ พอมีจังหวะก็ช่วยกันจางหน้าต่างให้มันเปิด แล้วก็ดันข้อเสนองานของเราเข้าไปให้ได้แล้วความสำเร็จมันจะเกิด”

นพ.สุภัทร ฮาสุวรรณกิจ
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจะนะ,
ประธานชมรมแพทย์ชนบท

เพราะเด็กคือพลัง : ประเทศไทย (ควรจะ) ลงทุนสร้างเด็กอย่างไร

เด็ก หรือ เยาวชน คือทรัพย์สินล้ำค่าของโลกที่จะทำให้สังคมดี เป็นกำลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนนโยบายที่ดีที่เหมาะสมกับพวกเขา น่าสนใจว่าทุกวันนี้โลกเราลงทุนสร้างพวกเขาอย่างไร โดยเฉพาะการลงทุนด้านการศึกษาที่อาจเรียกได้ว่าเสียง่ำแต่ผลตอบแทนสูงและยั่งยืน เพราะมันจะงอกเงยเป็นทุนมนุษย์เพื่อไปขับเคลื่อนประเทศต่อไป

แล้วเด็กไทยตอนนี้พวกเขาเป็นอย่างไร ประเทศสร้างเขาอย่างไร !!?

Covid-19 ทำให้เด็กไม่ได้เรียน มากขึ้น อาจส่งผลต่อความจน ข้ามรุ่นมากขึ้น

ในปีการศึกษา ๑/๒๕๖๔ พบว่ามีเด็กนักเรียนที่มาจาก "ครอบครัวยากจน" เพิ่มสูงถึง ๑.๙ ล้านคน หรือเกือบ ๒๐% ของนักเรียนในช่วงการศึกษาภาคบังคับที่มีอยู่ราว ๙ ล้านคน

ในจำนวน ๑.๙ ล้านคนนี้ เป็นเด็กที่มาจากครอบครัวยากจนที่สุดของประเทศหรือมีรายได้เฉลี่ยเพียง ๑,๐๙๔ บาท/เดือน อยู่ถึงราว ๑.๓ ล้านคน และเด็กที่มาจากครอบครัวยากจนที่สุดที่มีอยู่ราว ๑๕% ของครัวเรือนทั่วประเทศ มีความเสี่ยงสูงมากที่จะหลุดออกจากระบบการศึกษา

ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พบเด็กหลุดออกจากระบบการศึกษาแล้วถึง ๔๓,๐๖๐ คน โดยส่วนใหญ่อยู่ในชั้นรอยต่อ ม.๓ ขึ้น ม.๔ ถึงกว่า ๓๐,๐๐๐ คน^๒

ตัวเลขเหล่านี้ย่อมสะท้อนว่าเด็กที่มาจากครอบครัวยากจน จะมีโอกาสเรียนสูงถึงระดับมหาวิทยาลัยน้อยลงไปเรื่อย ๆ

ก่อนการระบาดของ Covid-19 ผลสำรวจจากสถาบันสถิติแห่งองค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ใน พ.ศ. ๒๕๕๔ พบว่ามีเด็กเพียง ๘% ของครอบครัวที่ยากจนของประเทศไทยจบการศึกษาในระดับ "มหาวิทยาลัย"

นั่นหมายถึงว่าจะเกิดการส่งต่อความจนข้ามรุ่นมากขึ้น และส่งผลพวงต่อการเติบโตเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาวอีกด้วย

ยิ่งเรียนสูง เรียนฟรี เศรษฐกิจยิ่งดี

โจ ไบเดน ประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา ประกาศนโยบายเรียนฟรีระดับวิทยาลัย (Free Community Colleges) ที่สนับสนุนประชาชนให้เข้าถึงการศึกษาระดับวิทยาลัยทั่วประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและกำลังแข่งขันในตลาดแรงงาน ให้พวกเขาสามารถสร้างรายได้มากขึ้นและยกระดับฐานะของตนเองได้ อันจะเป็นการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างเศรษฐกิจที่เติบโตในอนาคต แม้ภายหลังนโยบายนี้จะถูกปิดตกไปแต่ก็มิกว่า ๒๐ มลรัฐทั่วประเทศที่สนับสนุนให้ทุนนักศึกษาเรียนฟรีระดับวิทยาลัยแล้ว^๓

ในขณะที่ปากฝั่งทางยุโรปอย่างฟินแลนด์ก็ลงทุนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นอย่างมาก เห็นได้จากการการมีนโยบายเรียนฟรี อาหารกลางวันฟรีและมีคุณภาพ พ่อแม่ลาคลอดได้นานเพื่อให้มีเวลากับลูกมากขึ้น และมีบริการรับเลี้ยงเด็กเล็กในราคาที่รัฐบาลอุดหนุนหรือฟรี ครูผู้สอนได้รับการอบรมแนวคิดการสร้างการศึกษาให้เป็นเครื่องมือที่ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม จนได้รับการจัดอันดับให้มึระบบการศึกษาที่ดีเป็นอันดับต้นๆ ของโลก^๔

ในขณะที่ประเทศไทยเองก็มีความพยายามอย่างมากที่จะให้เด็กทุกคนได้เรียนไม่ว่าจะเป็นนโยบายเรียนฟรี ๑๕ ปีของกระทรวงการศึกษาศึกษาธิการ และการที่นายกฯ ตั้งเป้าให้เด็กหลุดจากระบบการศึกษาเป็น ๐ และเกิดแนวทางแก้ไขปัญหานี้บนความร่วมมือของ ๓ กระทรวง ๑๑ องค์กรทั่วประเทศ^๕

ภาพ : jcomp <www.freepik.com>

สร้างหลักประกัน ทางการศึกษาและอาชีพ

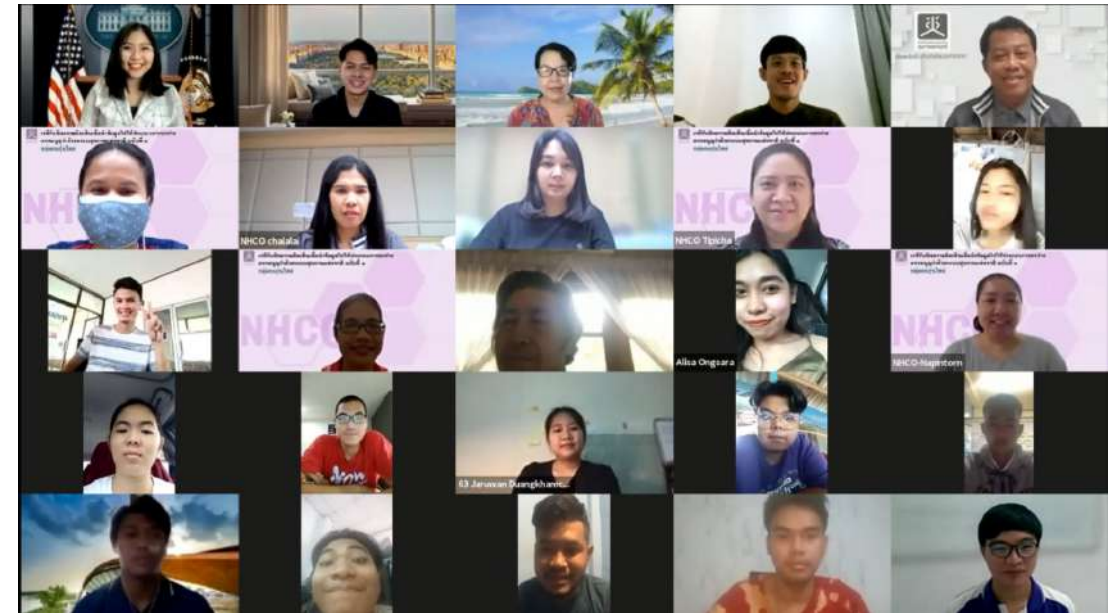
แม้ว่าประเด็นดังกล่าวข้างต้นจะมีหลายหน่วยงานดำเนินการอยู่แล้ว แต่อาจจะต้องขานนโยบายที่ชัดเจน หรือไม่เหมาะสม รายงานการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่เผยแพร่ครั้งแรกในการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างภาคส่วนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย (Thailand Sustainable Development Forum ๒๐๒๒) เมื่อปลายเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำคัญ ๓ ประการเพื่อสร้างหลักประกันทางการศึกษาและอาชีพคือ

- ๑. ให้ความสำคัญกับการสร้างความคุ้มครองทางสังคมกับ

^๑ Outdoor games photo created by jcomp - www.freepik.com
^๒ https://www.eef.or.th/news-eef-world-bank-raise-the-quality-of-the-school/, https://www.eef.or.th/article-brainstorm-to-stop-problems-children/ รายงานประจำปีของทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (นสส.) พ.ศ. ๒๕๖๓, https://thestandard.co/key-messages-children-dropped-out-of-the-education-system/
^๓ https://www.forbes.com/sites/michaelnietzel/2022/02/07/jill-biden-free-community-college-is-off-the-federal-table/?sh=66821ae95c3a, https://edition.cnn.com/2021/10/24/politics/pell-grant-free-community-college-biden/index.html
^๔ https://www.bbc.com/thai/features-45698818, https://www.weforum.org/agenda/2018/09/10-reasons-why-finlands-education-system-is-the-best-in-the-world
^๕ https://www.bangkokbiznews.com/social/982951

- เด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจน เด็กพิการ รวมเด็กกลุ่มเปราะบางอื่นๆ
- ๒. เน้นการทำงานในระดับชุมชน ท้องถิ่น ในการสร้างความเข้าใจเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและสุขภาพฯ แก้ไขปัญหาความยากจน สนับสนุนเชิงโครงสร้าง บุคลากร และงบประมาณ
- ๓. สร้างสังคมที่มีการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ เพื่อนำไปสู่การจัดสวัสดิการและความคุ้มครองทางสังคมให้เหมาะสม

‘Next Gen’ กับธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓

ในปัจจุบันเราคุ้นเคยและได้ยินคำว่า “คนรุ่นใหม่” หรือ “Next Gen” อยู่บ่อยๆ ทั้งในบริบทที่คุ้นเคย เช่น ทางด้านศิลปะ/วงการบันเทิงมีศิลปินรุ่นใหม่ในแขนงต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย หรืออย่างสิ่งแวดล้อมที่คนรุ่นใหม่ให้ความสำคัญ เช่น ประเด็นภาวะโลกร้อน พร้อมทั้งเคลื่อนไหวประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม ด้านธุรกิจที่คนรุ่นใหม่หันมาทำสตาร์ทอัพและลงทุนในธุรกิจต่างๆ ด้านการเมืองที่มีคนรุ่นใหม่ตื่นตัวและออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองกันค่อนข้างมาก หรือแม้แต่ในแวดวงของกระบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะที่พยายามเปิดพื้นที่และดึงการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่เพื่อให้เข้ามาช่วยออกแบบอนาคต ออกแบบนโยบายที่ตรงกับความต้องการและความฝัน และร่วมขับเคลื่อนไปให้ถึงเป้าหมายร่วมกัน

ในกระบวนการจัดทำธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ก็เช่นกัน ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของ Next Gen มากกว่าเมื่อครั้งจัดทำธรรมนูญ ๒ ฉบับที่ผ่านมา โดยในทุกขั้นตอนของการร่างธรรมนูญ ฉบับที่ ๓ ที่มีเป้าหมายสู่ “ระบบสุขภาพที่เป็นธรรม” ในระยะ ๕ ปี

ต่อจากนี้ นั้น นอกจากการมีส่วนร่วมจากผู้ทรงคุณวุฒิและภาคีจากภาคส่วนต่างๆ แล้ว ยังได้จัดให้มีการรับฟังความเห็นจากตัวแทนกลุ่มคนรุ่นใหม่โดยเฉพาะ

ทั้งในการรับฟังความเห็นแบบสนทนากลุ่มและรับฟังความเห็นในวงกว้างต่างๆ ไป รวมถึงสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น โดยมีผู้แทนจาก Next Gen ที่เข้ามาร่วมให้ความเห็นในเชิงสร้างสรรค์มากมาย อาทิ ผู้แทนจากกลุ่มพัฒนาเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย สมาชิกนิสิตนักศึกษาแพทยนิสิตนานาชาติแห่งประเทศไทย Youth In Charge วิชาธุรกิจเพื่อสังคม (social enterprise) โดยบริษัท อิน เดอะ ลีด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ (IHPP) School of Changemakers กลุ่มเพื่อนแม่น้ำ Friend of the River Co-Founder & CEO Young Happy กลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโท

“พวกเราไม่ได้อยากได้บริการหรือสิทธิที่ดีกว่าคนอื่น แค่อยากได้รับเท่าเทียมกับทุกคนทั่วไป อยากให้มองว่าทุกคนที่อยู่ในประเทศไทยควรเข้าถึงสิทธิอย่างเท่าเทียม อย่าได้มอง

ว่าเป็นกลุ่มคนชาติพันธุ์ ไม่มีสัญชาติไทย เป็นต่างดาว เป็นต่างชาติ แต่ควรมองว่าคนคนนั้นเขาเดือดร้อนควรต้องได้รับการดูแล การรักษา การบริการทางสาธารณสุขที่มีมาตรฐานและเท่าเทียม พร้อมทั้งควรได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องด้วยเช่นกัน” เยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ กล่าว

“เรื่องข้อจำกัดทางวัฒนธรรมในปัจจุบัน พบว่า น้องๆ ที่มีความหลากหลายทางเพศภาวะมักจะไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัวและชุมชน จึงเห็นว่าถ้าในครอบครัวและชุมชนมีการสร้างพื้นที่เพื่อคุยและสร้างความเข้าใจเรื่องความหลากหลายทางเพศได้มากขึ้นก็จะช่วยแก้ปัญหานี้ได้ นอกจากนี้ยังมีเรื่องอื่นๆ อีก เช่น การละเมิดสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์ที่จะต้องเป็นไปตามวัฒนธรรมและประเพณี ที่ต้องแต่งงานก่อนจึงจะมีลูกได้ หรือเรื่องเด็กบางคนต้องออกจากโรงเรียนมาทำงานเพื่อจุนเจือครอบครัว ทั้งๆ ที่อยากเรียนหนังสือก็ไม่ได้รับสิทธิตรงนี้ซึ่งจะอย่างไรให้เรื่องเหล่านี้ไม่ถูกมองข้ามและได้รับการแก้ไขอย่างแท้จริง” กลุ่มนิสิตนักศึกษา ระบุ

“จากสถานการณ์โควิด 19 ทำให้เห็นว่าในอนาคตการทำงานต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ให้เป็นแบบ two-way อยากเห็นการที่มีความร่วมมือหรือ collaboration มากขึ้น โดยอยากให้เส้นที่กั้นระหว่างหน่วยงานต่างๆ หรือบุคลากรทางการแพทย์กับประชาชนจางลง และอยากให้มีการผลักดันให้เกิด homecare, self-care หรือ telemedicine

จากการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย เพื่อเพิ่มการเข้าถึงระบบบริการสุขภาพได้ เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงระบบและข้อมูลการรักษาได้ และสามารถพึ่งตนเองได้ด้วย” คือความคิดเห็นจากตัวแทนกลุ่ม Youth in Charge

ปัจจุบัน ร่าง ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (คสช.) เรียบร้อยแล้ว ขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างขั้นตอนการนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี (ครม.) ซึ่งกระบวนการยกร่างธรรมนูญ ฉบับที่ ๓ นี้เป็นกระบวนการที่ยืดหลักการทำงานบนฐานวิชาการและหลักฐานเชิงประจักษ์ การทบทวนและวิเคราะห์สถานการณ์ แนวโน้ม และประเด็นท้าทายต่อระบบสุขภาพไทย การรับรู้และเรียนรู้ของสังคม ความเป็นเจ้าของและการมีส่วนร่วมเป็นสำคัญ

หลังจากที่ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ ผ่าน ครม. และรัฐสภาแล้ว เราจะนำธรรมนูญ ฉบับที่ ๓ นี้ มาใช้เป็นกรอบในการร่วมกำหนดอนาคตนโยบาย-ยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพของประเทศ พร้อมสร้างพันธสัญญาในการขับเคลื่อนร่วมกันต่อไป โดยสิ่งที่มีความสำคัญมาก ๆ เพื่อให้การขับเคลื่อนธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติไปสู่เป้าหมาย “ระบบสุขภาพที่เป็นธรรม” ในระยะ ค ปีที่วางไว้ได้จริง นั่นคือ การสานพลังและบูรณาการการทำงานร่วมกันจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะพลังจากคนรุ่นใหม่ 🌟

'Next gen' ที่ไม่ได้เป็นแค่ Voter แต่รู้และเข้าใจถึง 'สิทธิสุขภาพ' มากกว่าที่คิด

คนรุ่นใหม่จำนวนมากสนใจและให้ความสำคัญ เรื่องสิทธิในทุกด้าน ทุกมิติ เรามักจะเห็นคนรุ่นใหม่แสดงออกถึงความเห็นที่หลากหลย สามารถวิพากษ์ วิจารณ์ แสดงความเห็น สื่อสารแสดงออกทางภาษา กาย คำพูด งานเขียน ศิลปะ แชนต่างๆ อย่างออกอรรถรส และมักจะตั้งคำถามกับสิ่งที่ได้เห็นเสมอ

ในขณะที่เดียวกันพวกเขาก็เรียนรู้ถึงสิทธิด้านสุขภาพที่มีอย่างเข้าใจต้องแท้ว่า สิทธิสุขภาพเป็นสิทธิส่วนบุคคลของเขา ใครไม่สามารถมาล่วงละเมิดได้ ใครไม่สามารถนำไปใช้หาประโยชน์ได้

เข้าใจไปจนถึงร่างกายและอวัยวะของเขาเองที่สามารถบริจาคให้ผู้ประสบภัย ผู้ร่วมทุกข์ ผู้รับบริจาคอวัยวะคนอื่นได้ เป็นการให้ที่ยิ่งใหญ่ เป็นจิตวิญญาณที่เสียสละที่มนุษย์ทุกคนพึงมีและไปให้ถึง

เราจึงพบเห็นข่าวความการแสดงความประสงค์บริจาคอวัยวะ* การปลูกถ่ายอวัยวะ การมอบชีวิตใหม่ให้ผู้อื่น ที่สามารถต่อลมหายใจให้อีก ๕-๘ ชีวิต ฯลฯ

สอดคล้องกับสถิติที่น่าสนใจของสภากาชาดไทยที่พบว่าในปี ๒๕๖๔ มีผู้แสดงความจำนงบริจาคอวัยวะมากที่สุดในรอบ ๒๗ ปี คือ ๑๓๕,๖๑๙ คน โดยมียอดรวมผู้แสดงความประสงค์บริจาคอวัยวะ ๑,๔๑๒,๗๙๒ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒.๑ ของประชากรทั่วประเทศ** โดยมีผู้เสียชีวิตที่บริจาคอวัยวะ คิดเป็น ๒.๙ ผู้บริจาคต่อประชากรหนึ่งล้านคน (PMP) ได้อวัยวะบริจาค รวม ๔๒๙ อวัยวะ เท่ากับผู้บริจาคอวัยวะหนึ่งคนบริจาคได้ ๒.๓ อวัยวะ

แม้ว่า ผู้บริจาคอวัยวะส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ ๓๕ - ๔๙ ปี (ร้อยละ ๓๒ - ๔๔) อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ ๔๔) และการรับรู้ของคนทั่วไปเรื่องการบริจาคอวัยวะ ยังไม่กว้างขวางพอและยังมีความเชื่อที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจ และการตัดสินใจต่อการตายอยู่มาก แต่คนรุ่นใหม่จำนวนมาก

สามารถก้าวข้ามความกลัวและความเชื่อเหล่านั้นได้อย่างท้าทาย สง่างาม

โดยมีความเชื่อใหม่ต่อความตายที่มีเหตุผลและมีประโยชน์กว่าที่ว่า "หนึ่งชีวิตที่สูญสิ้นทำให้อีกหลายชีวิตได้ก้าวต่อ" ด้วยการเชิญชวนคนรุ่นเดียวกันร่วมบริจาคอวัยวะของตัวเอง ในโครงการ Let Them See love ที่สามารถโอนหรือส่งต่อชีวิตให้ผู้ป่วยที่อวัยวะเสื่อมสภาพ ผ่านแนวคิด #โอนอวัยวะกันYOUNG อวัยวะและดวงตาที่วันหนึ่งไม่ได้ใช้ โอนให้คนอื่นใช้ต่อ #ถ้ายังไม่โอน โอนได้แล้ว Yong? โดยสามารถแสดงความจำนงบริจาคอวัยวะและดวงตาผ่านออนไลน์โดยตรงได้อย่างสะดวกที่ www.letthemseelove.com บริจาคเลย #LetThemSeeLove #บริจาคอวัยวะ #บริจาคดวงตา #โอนอวัยวะกันYOUNG #ถ้ายังไม่โอน โอนได้แล้ว Yong?

ดังนั้น ถ้าการทำหนังสือแสดงเจตนาฯ ตามมาตรา ๑๒ ยังไม่สามารถเข้าถึงเด็กรุ่นใหม่ได้ โครงการและแคมเปญรณรงค์นี้ น่าจะได้ต่อยอดไปสู่การวางแผนการดูแลล่วงหน้า (Advance Care Planning) ของเด็กรุ่นใหม่ได้แบบเนียนๆ และบังมากกว่าก็เป็นได้ และที่สำคัญกว่าคือไม่ต้องรอคนรุ่นใหม่ทำก่อน เชื่อก่อน แต่เป็นใครก็ได้ เป็นคนรุ่นไหนก็ได้ที่เข้าใจและมีหัวใจความเป็นมนุษย์ 🌟

letthemseelove.com | 🔍

* บริจาคอวัยวะ คือ การบริจาคอวัยวะที่ยังมีสภาพสมบูรณ์เพื่อใช้ในการปลูกถ่ายอวัยวะให้แก่ผู้ป่วยที่ไม่สามารถรักษาให้หายได้ด้วยวิธีอื่น หรือเป็นผู้ป่วยระยะสุดท้าย
** ศูนย์รับบริจาคอวัยวะ สภากาชาดไทย, รายงานประจำปี 2564 <<https://www.organdonate.in.th/assets/files/odc2564.pdf>> สืบค้นเมื่อ 30 กรกฎาคม 2565

5 เหตุผลและ 1 กรณีศึกษาที่บอกว่าทำไมคุณควรบริจาคอวัยวะ?

การปลูกถ่ายอวัยวะไม่ใช่เรื่องใหม่สำหรับสังคมไทย แต่การรับรู้เรื่องการบริจาคอวัยวะยังมีความเชื่อที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจอยู่มาก ดังนั้นนี่คือเหตุผลและกรณีศึกษาที่จะมาช่วยให้คุณตัดสินใจได้สบายใจขึ้น

การบริจาคอวัยวะช่วยให้คุณก้าวข้ามความกังวลเรื่อง "ความตาย"

ต่อชีวิตให้ผู้อื่นได้
หลังจากที่ไม่อยู่แล้ว

1:3

1 สัปดาห์ เสียชีวิต 3 คน
จำนวนของผู้ป่วยที่เสียชีวิตขณะรออวัยวะ

งานปรมัตถบารมี
การบริจาคอวัยวะคือทานอันยิ่งใหญ่

8 ราย คือจำนวนสูงสุดที่ผู้บริจาคอวัยวะ: 1 คนสามารถช่วยได้

ถ้าคุณยังรู้สึก กังวลใจ กับการบริจาคอวัยวะ: เราขอให้คุณดูกรณีศึกษา
น.ส.มรินทร์ วันหวิง (ชาวต่างชาติ)
อายุ 17 ปี ผู้ได้รับการผ่าตัดปลูกถ่ายหัวใจ

1.ตรวจพบหัวใจโตผิดปกติ
ทำให้เกิดอาการหัวใจไปกับปอด สัมหัวใจรั่ว

2.เรียนได้ไม่เต็มที่
ตลอดระยะเวลา 3 ปีที่รับการรักษา ทำให้ต้องหยุดเรียนบ่อย

3.อยู่ได้ยังไม่เกิน 3 เดือน
จนถูกย้ายมาห้องผู้ป่วยอาการหนัก หมอบอกว่าอยู่ได้ไม่เกิน 3 เดือน

4.ปลูกถ่ายหัวใจคือทางรอดเดียว
แต่เธอและครอบครัวไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอกับค่ารักษาพยาบาล

5.ความหวัง
แต่เมื่อเธอถูกรับเป็นผู้รับการปลูกถ่ายอวัยวะ: ความหวังของเธอและครอบครัว ก็กลับมาอีกครั้ง

6.ชีวิตใหม่
ด้วยหัวใจที่เธอได้รับจากผู้บริจาค ทำให้เธอมีชีวิตใหม่อีกครั้ง

ติดต่อบริจาคอวัยวะหรือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
ศูนย์รับบริจาคอวัยวะ: สภากาชาดไทย
อาคารเกิดพระเกียรติสมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน) ชั้น 5 ถนนอังรีดูนังต์ ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
Ins.1666
www.organdonate.in.th

พัฒนาการกระบวนการ สมัชชาสุขภาพแห่งชาติสู่สมัชชาฯ ครั้งที่ ๑๕

ที่ผ่านมากระบวนการสมัชชาสุขภาพแห่งชาติมีสาระสำคัญอย่างไร ขอเล่าให้ฟัง

สมัชชาสุขภาพแห่งชาติมีการพัฒนากระบวนการมาอย่างต่อเนื่อง จนมาถึงสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔ พ.ศ. ๒๕๖๔ ต้องการผลลัพธ์หลัก ๔ ด้าน คือ ๑. ให้มีบูรณาการ ขาขึ้นขาเคลื่อน สมัชชาชาติ-พื้นที่-ประเด็น ๒. ให้เกิดพันธสัญญาในการขับเคลื่อนมิติต่อไปข้างหน้า ๓. ให้มีการสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (dialogue) ที่ง่ายขึ้น คือเป็นปัจเจกก็แสดงความเห็นได้ ไม่จำเป็นต้องเป็นกลุ่มก้อน/องค์กร และมีเวลานานขึ้น โดยเริ่มกระบวนการพัฒนาข้อเสนอแนะนโยบายสาธารณะเร็วขึ้น และกระชับขึ้นกว่าเดิม ๔. ให้เกิดการสานพลัง ตามแนวคิดสามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา ผ่านกระบวนการพัฒนาข้อเสนอแนะนโยบายสาธารณะและพันธสัญญาต่อ “กรอบทิศทางนโยบายสาธารณะที่เป็นเรื่องใหม่และสำคัญ” ตามเจตนารมณ์ของการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

“บูรณาการ – พันธสัญญา – สนทนา - สานพลัง” เน้นการเคลื่อนไหวสังคม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของพลเมืองตื่นรู้ ให้เกิดความรอบรู้ (literacy)

ในส่วนของกระบวนการและหลักการสำคัญของสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นทิศทางเดียวกับสมัชชาฯ ครั้งที่ ๑๔ คือ ๑. เพิ่มโอกาสการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน ให้มีความสำคัญและเพิ่มจำนวนทั้งผู้เข้าร่วมกระบวนการสมัชชาฯ ผู้เข้าประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ (ตามมาตรา ๔๔วรรคหนึ่งในพ.ร.บ.สุขภาพฯ) และจะเพิ่มการมีส่วนร่วมของคนรุ่นต่อไป (Next Generation)

นอกจากนี้ยังได้ปรับเปลี่ยน “สมาชิกสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ” เป็น “เครือข่ายสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ” เพื่อให้สะท้อนภาพการทำงานจริงของเครือข่าย

๒. บูรณาการกระบวนการสมัชชาสุขภาพ ทั้งขาขึ้นและขาเคลื่อนทั้งสมัชชาสุขภาพ ๓ ประเภท ได้แก่ สมัชชาฯ “แห่งชาติ” “เฉพาะประเด็น” และ “เฉพาะพื้นที่” ในการพัฒนารอบทิศทางนโยบายสาธารณะที่เป็นเรื่องสำคัญระดับชาติและสอดคล้องกับประเด็นหลักของสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ รวมทั้งให้จัดกระบวนการสมัชชาสุขภาพทันทีที่พร้อม ๓. ให้การประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ เป็นโอกาสแห่งการเฉลิมฉลอง รายงานความคืบหน้าในภาพรวม และแสดงพันธสัญญาและ/หรือความตั้งใจที่จะมีบทบาทในการขับเคลื่อนมิติร่วมกัน ไม่เน้นการแก้ไขเอกสาร

สำหรับสาระสำคัญของสมัชชาฯ ครั้งที่ ๑๕ ที่เพิ่มเติมจากทุกครั้งที่ผ่านมา คือ ๑. จะใช้กระบวนการสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น เป็นกระบวนการหลักในการพัฒนารอบทิศทางนโยบายสาธารณะ เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นของกระบวนการ ๒. จะแสวงหาการมีส่วนร่วมอย่างเข้มข้นของหน่วยงานผู้กำหนดนโยบาย (policy actor) ในโครงสร้างการพัฒนาประเทศ

๓. จะมุ่งสร้างฉันทมติ และ/หรือความเห็นร่วม (common ground) ต่อกรอบทิศทางนโยบายสาธารณะที่พัฒนาขึ้น รวมทั้งการแสดงออกซึ่งความตั้งใจที่จะมีบทบาทในการขับเคลื่อน ๔. จะเน้นความยืดหยุ่นในการจัดกระบวนการและการประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติให้เหมาะสมตามสถานการณ์และบริบทแวดล้อม

แล้วเครือข่ายจะมีส่วนร่วมตรงไหนได้บ้าง ? สามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาข้อเสนอแนะนโยบายสาธารณะจนเกิดเป็นเอกสารร่างระเบียบวาระของสมัชชาสุขภาพแห่งชาติได้ตลอดกระบวนการ สามารถจัดกระบวนการปรึกษาหารือภายในหน่วยงาน องค์กร เครือข่ายของตนเอง บนพื้นฐานข้อมูลวิชาการ หรือหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อให้ได้ความเห็นร่วม และข้อเสนอแนะ หรือจะร่วมในการจัดทำคำกล่าวถ้อยแถลงเพื่อร่วมขับเคลื่อนมิติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ และร่วมส่งเสริม สนับสนุน ผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนมิติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติได้อีกด้วย

สรุปคือ ยืดทิศทางเดิมเพิ่มเติมความเข้มข้นและยืดหยุ่น โดยมุ่งไปที่ประเด็นสำคัญระดับชาติ ข้อเสนออยู่บนพื้นฐานข้อมูลวิชาการหรือหลักฐานเชิงประจักษ์เหมือนเดิม มุ่งให้เกิดความเห็นร่วม แสวงหาและเปิดกว้างเรื่องการมีส่วนร่วมมากขึ้น กระบวนการเข้มข้นและยืดหยุ่นมากขึ้น เชิญชวนทุกท่าน เตรียมตัวเข้าร่วมกระบวนการสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕ ด้วยนะคะ แล้วพบกันค่ะ

NO MORE WHITE FLAG

คุณคิดว่าเด็กคนหนึ่งจะเปลี่ยนโลกได้ไหม? เพราะเด็กในวันนี้คืออนาคตของชาติ คือ Next gen ในวันข้างหน้า ซึ่งในอนาคตของชาติคือสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิเด็ก มีข้อหนึ่งระบุว่าเด็กมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ทั้งการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี หรือเข้ามามีบทบาทในเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะกับเรื่องที่เกี่ยวข้องผลกระทบ หรือมีส่วนโดยตรงกับตัวเด็กและเยาวชนเอง โดยความคิดเห็นดังกล่าวของเด็กจะต้องได้รับการพิจารณาอย่างจริงจังตามสมควรแก่อายุและวุฒิภาวะของเด็กคนนั้น

คลิปที่ต้องดูฉบับนี้ ขอแนะนำคลิป “NO MORE WHITE FLAG” เผยแพร่โดย UNICEF Thailand โดยขณะนี้มียอดวิวสูงกว่า ๖ แสนวิวแล้ว

คลิปบอกเล่าเรื่องราวของ “มีมี” จากเด็กถูกบูลลี่สู่กระบอกเสียงเพื่อสิทธิเด็ก “ณัฐ” เด็กนักสร้างสังคมชุมชนคลองเตย “มินท์” ผู้ผลักดันความเปลี่ยนแปลงเพื่อนักเรียน “ดี” ผู้ลุกขึ้นท้าทายวิกฤตสิ่งแวดล้อมโลก

วันนี้ยังมีเด็กในไทยอีกกว่า ๑๔ ล้านคน ที่พร้อมลุกขึ้นมาเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลง ถึงเวลาเปิดพื้นที่ให้พวกเขา ให้เสียงของเด็กๆ ได้เป็นพลังสร้างสรรค์อนาคต 🌱

cr. UNICEFThailand

เจ้าของ
ที่ปรึกษา
บรรณาธิการบริหาร
บรรณาธิการ
กองบรรณาธิการ

EDITORIAL TEAM

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)
นพ.ประทีป ธนกิจเจริญ
นพ.ปรีดา แต่อารักษ์
บริษัท แจ่มแจ่มกรุ๊ป จำกัด
ชนิษฐา แซ่เอี้ยว
แคทรีเยา การาม
ทรงพล ตูละทา
นภินทร ศิริไทย
บัณฑิต มั่นคง
พิสิษฐ์ ศรีอัคคโภคิน
ยุวลักษณ์ เหมะวิบูลย์
สุรัชย์ กลั่นวารี
ชูชาติ ตริรัตน์านนท์
พรมประสิทธิ์ ธรรมกรณ์
ชนัญชิตา จันทร์หมื่น

ที่อยู่สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)
ชั้น ๓ อาคารสุขภาพแห่งชาติ
๘๘/๓๙ หมู่ ๕ ถ.ติวานนท์ ๑๔
ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๒ ๙๐๐๐ แฟกซ์ ๐ ๒๘๓๒ ๙๐๐๑
อีเมล nationalhealth@nationalhealth.or.th
เว็บไซต์ www.nationalhealth.or.th

ติดต่อกองบรรณาธิการ
บริษัท แจ่มแจ่มกรุ๊ป จำกัด
๓๕๓/๔๔๕ หมู่บ้าน The Connect
๗/๑ ถ.เทิดราชัน แขวงสีกัน เขตดอนเมือง
กทม. ๑๐๒๑๐
โทรศัพท์ ๐๘ ๗๑๗๑ ๘๙๔๔

ตีแผ่
'อนามัยสิ่งแวดล้อมโลก' 2565
'มลภาวะในครัว' ฆ่าเด็กทั่วโลก

1.6 ล้านคน
ตาย
จากสารเคมี

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) เผยข้อมูลสถานการณ์
ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมทั่วโลก ปี 2565
ซึ่งสัมพันธ์กับการเกิดโรคและสังคมสุขภาพโดยตรง

1. โรคปอดอักเสบจากการติดเชื้อ

45% ของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่เสียชีวิตด้วย โรคปอดอักเสบจากการติดเชื้อ มีสาเหตุจากการใช้เชื้อเพลิงแข็งในครัวเรือน และการใช้น้ำมันก๊าดคู่กับเตาประกอบอาหารที่ก่อมลพิษ

2. มลพิษทางอากาศ

1 ใน 8 ของผู้เสียชีวิตจากโรคไม่ติดต่อเกิดจากมลพิษทางอากาศ

3. สารเคมี

แต่ละปีมีผู้เสียชีวิตมากกว่า 1.6 ล้านคนโดยมีสาเหตุจากสารเคมีที่พบในอากาศ ผลิตภัณฑ์อุปโภค บริโภค ในสถานที่ทำงาน ในน้ำหรือดิน โดยการเสียชีวิตเหล่านี้ ส่วนใหญ่เกิดจากการสัมผัสสารเคมีอย่างต่อเนื่อง

4. พฤติกรรมการล้างมือ

มีประชากรเพียง 26% ที่ล้างมือหลังการขับถ่าย

5. ความเป็นเมือง

ในปี 2593 หรืออีกราวๆ 28 ปีข้างหน้า คาดว่าประชากรประมาณ 70% ของประชากรทั่วโลกจะอาศัยอยู่ในเขตเมือง ซึ่งเป็นแหล่งรวมปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ

7. โรคท้องร่วง

น้ำ การสุขาภิบาล และสุขอนามัยที่ไม่เพียงพอเป็นสาเหตุให้มีผู้เสียชีวิตมากกว่า 8.2 แสนคน (ต่อปี) จากโรคท้องร่วงที่สามารถป้องกันได้ และในจำนวนนี้เป็นเด็กอายุไม่เกิน 5 ปี ถึง 2.9 แสนคน

6. น้ำปนเปื้อน

ประชากรมากกว่า 2,000 ล้านคน ดื่มน้ำที่ไม่สะอาดมีการปนเปื้อนอุจจาระ อหิวาตกโรคโดยมีการรายงานผู้ป่วยประมาณ 2.9 ล้านคน ในแต่ละปี

23%

ของจำนวน **ผู้เสียชีวิตทั่วโลก** สามารถป้องกันได้ด้วยการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี และเชื่อมต่อสุขภาพ